Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U102044

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-07-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельніченко Ганна Валеріївна
2. Melnichenko Hanna Valeriivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Аграрні науки та продовольство. Агрономія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-06-2021

Спеціальність за освітою: 8.09010101 Агрономія

Місце роботи здобувача: Інститут рису Національної аграрної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 00858757

Місцезнаходження: сел. Антонівка, с. Антонівка, Скадовський р-н., Херсонська обл., 75705, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 67.379.004

Повне найменування юридичної особи: Інститут зрошуваного землеробства Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497242

Місцезнаходження: смт. Наддніпрянське, м. Херсон, Херсонська обл., 73483, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут рису Національної аграрної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 00858757

Місцезнаходження: сел. Антонівка, с. Антонівка, Скадовський р-н., Херсонська обл., 75705, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.29, 68.35.03

Тема дисертації:

1. Оцінка вихідного матеріалу на продуктивність та стійкість проти вилягання для створення сортів рису
2. Evaluation of primary material for productivity and resistance to lodging for rice varieties creation

Реферат:

1. Об’єкт дослідження – генофонд рослин рису та гібридний матеріал стійкий проти вилягання створений в селекційному процесі. Мета – створення високопродуктивного та стійкого проти вилягання вихідного матеріалу рису посівного для подальшого використання в селекційному процесі. Методи – польовий – визначення польової схожості насіння, виживаності рослин та врожайності; візуальний – для виявлення фенологічних змін рослин; лабораторний – визначення маси 1000 зерен, енергії проростання, лабораторної схожості; вимірювально-ваговий – аналіз структури врожаю; морфо фізіологічний – визначення біометричних показників рослин; математично-статистичний - для проведення дисперсійного аналізу та об’єктивної оцінки отриманих експериментальних даних. Результати – сорт рису посівного Фагот рекомендовано до використання в рисосійних господарствах України. Середня врожайність його склала 8,8 т/га. Отримано додатковий економічний ефект від впровадження, 25,76 тис. грн. /га. Ранньостиглий сорт рису посівного Галеон - середня врожайність його становила 9,2 т/га. Додатковий економічний ефект від

впровадження склав 32,20 тис. грн. /га. На основі отриманих даних внесені пропозиції щодо покращення селекційного процесу – створений селекційний матеріал використовуються в селекційному процесі. Лінії рису посівного УІР 9137, УІР 8308, які характеризуються комплексом господарсько-цінних ознак та проходять подальше вивчення в конкурсному сортовипробуванню Інституту рису. Новизна – вперше внаслідок вивчення 86 номерів Національної колекції рису різного еколого-географічного походження виділені 9 кращих зразків за цінними ознаками та властивостями; встановлені особливості успадковування та мінливості кількісних ознак, які визначають рівні продуктивності волоті та стійкість проти вилягання рису посівного. Визначено закономірності успадковування і мінливості стійкості проти вилягання та ознаки продуктивності в гібридних популяціях F2–F3. Вперше в умовах півдня України на основі індивідуального добору на продуктивність та стійкість проти вилягання створені константні лінії та сорти, які пристосовані до агроекологічних умов півдня України. Наукова цінність – полягає у створенні нового вихідного матеріалу рису посівного стійкого проти вилягання з високою продуктивністю, якістю насіння. Подальший розвиток дістало вивчення ефективності індивідуального добору за господарсько-цінними ознаками та створені константні лінії рису: УІР 9137, УІР 8308, які характеризуються високою продуктивністю та стійкістю проти вилягання. Створені нові високопродуктивні сорти рису посівного Фагот (УІР 4558) та Галеон (УІР 4970). Сформована ознакова колекція рису посівного за солестійкістю; сформована ознакова колекція рису посівного за холодостійкістю; сформована ознакова колекція рису за тривалістю періоду вегетації, продуктивністю та технологічними показниками якості зерна і крупи. Галузь – сільське господарство, селекція.

2. Object of study - the gene pool of rice plants and hybrid material resistant to lodging was created in the selection process. Aim – creation of highly productive and resistant to lodging source material of rice for further use in the selection process. Methods – field - determination of field seed germination, plant survival and yield; visual - to detect phenological changes of plants; laboratory - determination of the mass of 1000 grains, germination energy, laboratory germination; measuring and weighing - analysis of crop structure; physiological morpho - determination of biometric indicators of plants; mathematical and statistical - for analysis of variance and objective evaluation of the obtained experimental data. Results –variety of rice sown Fagot is recommended for use in rice farms in Ukraine. Its average yield was 8.8 t / ha. An additional economic effect from the implementation was obtained, UAH 25.76 thousand. /ha. Early-maturing variety of rice sown Galeon - its average yield was 9.2 t / ha. The additional economic effect from the implementation amounted to UAH 32.20 thousand. /ha. Based on the obtained data, suggestions are made to improve the selection process - the created selection material is used in the selection process. Sowing rice lines UIR 9137, UIR 8308, which are characterized by a set of economically valuable features and are further studied in the competitive variety testing of the Rice Institute . Novelty –for the first time, as a result of studying 86 issues of the National Rice Collection of different ecological and geographical origin, 9 best samples were selected for their valuable features and properties; established features of inheritance and variability of quantitative traits that determine the levels of productivity of the panicle and resistance to lodging of rice sowing. The regularities of inheritance and variability of resistance against lodging and signs of productivity in hybrid populations F2 – F3 are determined. For the first time in the conditions of the south of Ukraine on the basis of individual selection on productivity and resistance against lodging constant lines and grades which are adapted to agroecological conditions of the south of Ukraine are created. The scientific value – - is to create a new source material of rice sowing resistant to lodging with high productivity, seed quality. Further development was the study of the effectiveness of individual selection on economically valuable grounds and created constant rice lines: UIR 9137, UIR 8308, which are characterized by high productivity and resistance to lodging. New high-yielding varieties of sowing rice Fagot (UIR 4558) and Galeon (UIR 4970) have been created. Formed a characteristic collection of sowing rice for salt resistance; the characteristic collection of rice sown on cold resistance is formed; formed a characteristic collection of rice by the length of the growing season, productivity and technological indicators of grain and cereals. Sector – agriculture, selection.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вожегова Раїса Анатоліївна
2. Vozhehova Raisa Anatoliivna

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Базалій Валерій Васильович
2. Bazaliy Valerii Vasyliovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дробітько Антоніна Вікторівна

2. Drobitko Antonina Viktorivna

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Балашова Галина Станіславівна

2. Balashova Halyna Stanislavivna

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Боровик Віра Олександрівна

2. Borovyk Vira Oleksandrivna

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Лавриненко Юрій Олександрович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Лавриненко Юрій Олександрович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.